

Duotocht 2017, evaluatie en verslag Watertuin

De zwaarste tocht van Zeeland, schipper Harm en maat Tom.

Allereerst: het is waar. Dit was de zwaarste tocht die we tot nu toe hebben gezeld. Voor alle duidelijkheid, dan tellen we dus de ruim 60 jaar zeilervaring, de zee-oversteken, zwaar weer zeilen en 24-uurs wedstrijden al mee. Maar wat een geweldige ervaring! Nu terugkijkend op de afgelopen dagen overheerst gevoel van trots en tevredenheid. Niet alleen hebben we onze doelstelling "reglementair finishen" gehaald, we hebben ook nog eens een prima resultaat neergezet door als rookies 4e te worden!

De statistieken

Watertuin, een victoire 1044 met 1,90 diepgang en 15,5m mast is 4 dagen (92 uur) ons thuis geweest.

Gezeild over de grond ca. 270 mijl

Wind: wisselend tussen 15 kn en 0kn

Snelheid: ook wisselend tussen 7,5 kn en 0 kn

Zeilwissels: minstens 30x grootzeil en genua in- uitgerold. Ca. 15x gennaker gezet.

Vastgelopen: 4x waarvan 2x motor nodig om los te komen. Verder 2x in de haven door de blubber ploegen

Geroeid: 1 mijl in 1 uur.

Havens: 15x minstens 10 min.

Resultaat:

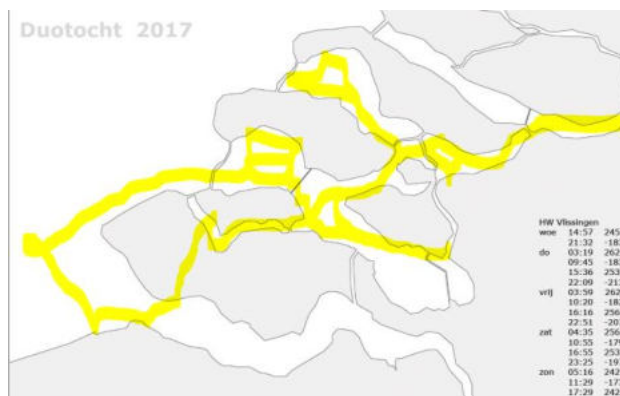
Vierde plek van 18 deelnemers met 38 punten

Nummer 3: 44 punten

Nummer 2 en 1: 53 punten.

Hadden we 1e kunnen worden? Nee, niet met de gevolgde strategie. Wel 3e met nog slimmer nadenken en plannen. Dat scheelde

11 punten.

Uitdagingen, uitdagingen, uitdagingen

De Duotocht heeft ons grenzen doen verleggen:

- Smalle ondiepe geultjes, zeilen op stroming zonder wind, onverlichte tonnetjes en 4 keer vastlopen
- Uiteindelijk gegrepen door het Duotocht-virus en tijdens windstilte een uur geroeid op de Grevelingen
- Complexe navigatie die gelukkig uitstekend is uitgekapt, mede dankzij ondersteuning door WinGPS
- (Te) weinig slaap en toch alert blijven

Waar hebben we wat laten liggen:

- Start. Goed om met de rest mee naar buiten te gaan. Maar iets meer rustig voorbereiden had ons doen inzien dat we de Breskens hoger hadden moeten aanzeilen. Zonder vastlopen, stress en een uur tijdswinst.
- Betonhaven bewust overgeslagen. **2 punten**
- We konden waarschijnlijk onder de Zeelandbrug door! Scheelde dik een uur voor route van Colijnsplaat naar Kats
- We konden motoren in het kanaal naar Zierikzee en Scheldekanaal bij Tholen. Scheelde bij elkaar circa een uur
- Door bovenstaande acties was Lodijsche Gat + Pietermanskreek haalbaar voordat de wind inzakte. **5 punten**
- Gepland de blauwe golf te pakken om 2 en half uur voor eindtijd binnen te zijn. Bleek niet nodig. Tijdverlies: 2 uur.
- Door bovenstaande besloten Herkingen over te slaan. **2 punten**
- Op het Veerse Meer: Rondje Schutteplaat niet gedaan (vergeten dat die ook nog kon...) ondanks tijd zat. **2 punten**.

Totaal hebben we laten liggen: **11 punten**

Conclusie: toch uitstekend gedaan! Hadden we wat meer ervaring gehad, waren we zomaar 3e geworden.

Sfeer

Die was uitstekend aan boord! Ondanks slaapgebrek (en noodzaak om meer rust te nemen) geen onvertogen woord. Jammer dat Tom even zeeziek was, maar dat was na een paar uurtjes en wat vissenvoeren weer voorbij :-)

We vormden een goed team en hielden de boot samen voortdurend goed op snelheid, wat naast de goede planning zorgde voor uiteindelijk de 4e plek.

Vorbereiding persoonlijk

Te weinig rust en slaap vooraf zijn vooral Tom behoorlijk opgebroken. Dat moet volgende keer beter. Verder inlezen in de kaarten van Zeeland, al zit dat er nu na deze tocht behoorlijk goed in.

Vorbereiding boot

De boot deed het uitstekend! Vooral de nieuwe genua is erg goed bevallen ondanks dat deze wat klein was voor de hoeveelheid wind. Snelheid maken en houden lukt prima, zeker in licht weer. Stroomvoorziening was voldoende, ook door het mooie weer. Eten en drinken was met onze 24-uurs ervaring goed op orde.

Verbeterpuntjes voor volgende keer:

- Goede lichtweerschoten (al deden de Action-lijntjes ook wonderen)
- Betere (en makkelijk demontabele en verstelbare) constructie voor de tacklijn; tacklijn moet ook licht zijn
- Vaste en langere spiboom
- Vaarboom
- Markeren van de vallen aan de mast (zodat iedereen ook weet welke waarvoor is)
- Oude vallen in de wasmachine, zodat ze weer soepel lopen
- Zorgen dat de rolfoinstallatie soepel loopt
- Noteren van de doorvaarthoogte
- Noteren van de diepgang
- Printjes maken:
- Telefoonnummers bruggen en sluizen
- Waterstandentabel voor de cruciale punten
  - Spui
  - Oosterschelde (west, midden, oost)
  - Westerschelde (idem)
  - Roompot (binnen / buiten)
  - Stellendam (binnen / buiten)
- In een oude kaart intekenen:
  - Kentering stroming, refererend aan HW / LW
- Extra overzichtskaart
- Een wat groter display buiten voor de navigatie is handig. De telefoon is wat klein, het scherm van kaart Zeeland mee voor intekenen van ALLE havens, en rakken. De iPad te helder.

De tocht in detail

Dag 1, vertrek

Vlissingen

Spannend. We hebben wel al veel gehoord van oud-deelnemers maar als je dan tussen alle ervaren rotten zit aan het captainsdinner dan voel je je toch wel een beginneling. Maar goed, na de saté en nasi was er dan het moment van de briefing. Wat worden de opdrachten? We hadden al gezien dan de stroming / wind gunstig zouden zijn voor de Westerschelde naar Blankenberge. Het wordt de combinatie Breskens / Cadzand. Daarmee is de start duidelijk.

18.00...iedereen naar de boten en vertrekken naar de sluis. We rennen nog net niet. Nog liggen we in de sluis allemaal gemoedelijk naast elkaar. Deuren open, volgas en tegelijk de zeilen uitrollen waar de anderen eerst de kop in de wind leggen. We hebben een vliegende start en liggen voorop. Dat blijft zo tot Breskens en we hebben een brede glimlach op het gezicht.

Breskens

Wat een drama, 3 kn stroom tegen en slechts 3,1 kn door het water. We zijn als eerste aangekomen en gaan uiteindelijk als laatste naar binnen. De Watertuin heeft veel waterverplaatsing en we zien lichtere boten langs ons heen schieten. Daarbij moet wel gezegd worden dat zeker 5 boten het gevecht met de stroom voortijdig hebben opgegeven. We hadden toch hoger moeten steken en met stroom mee naar binnen spoelen. Om 19.30 muurvast gelopen op de pier met grote stenen en afgaand water. Een stroomdraaiing en te weinig wind om te sturen maakte de botsing onvermijdelijk. De enige optie was motor bij en volgas proberen los te komen voordat de romp schuin zou vallen. Dat vond de kiel niet leuk, al die rotsblokken verplaatsen. De schipper gaf het na 10 minuten op. Tom zei; zal ik het nog 1 keer proberen? Het onmogelijke gebeurde, zonder veel moeite draaide de boot en we waren weer los. Pfff, eerst maar eens Sal bellen om de melding te maken. Het viel mee, geen straf, maar noteren en doorvaren. Wat een klein uurtje had moeten duren, heeft zo ruim 2 uur geduurd en enkele levensjaren.

Cadzand

Wat een spannende ingang met stroming, donker en laagwater. We waren er beide nog nooit geweest bovendien en na Breskens zagen de pieren er erg dreigend uit. Het lukte en we zagen drie deelnemers liggen alleen met de boeg vast en grootzeil nog op. Dat hebben we dan ook maar gedaan.

WK28

Gelukkig stond er nog voldoende wind om een gangetje van 6 kn door het water te halen. De stroom was iets minder gunstig maar goed te doen. Alleen die golven, Tom was vrijwel direct katterig en zou dat blijven tot de Roompot. Nadere inspectie van de ton leerde ons dat deze niet verlicht was. Hoe kan je dat nu bedenken?! Op de plotter is de positie nooit echt nauwkeurig en met 6 kn er bovenop klappen leek niet echt aantrekkelijk. Ondertussen was het solozeilen geworden en nog steeds geen boei te zien. Lamp erbij, geen boei te zien. Dan maar een grote ronde op de plotter om de boei en hopen dat het klopt. Tegelijk bleek ook de Caminante een tegengestelde ronde te draaien.

Oude Roompot met stroom mee 8,5 kn

Nog steeds solo en de wind was gunstig voor een snelle tocht naar de Roompot. Het was even goed mikken om ook echt de eerste ton te pakken. Alles verder mooi bezeild en de sluis was snel in zicht. Tom wakker gemaakt voor de schutting. Er moet nagedacht worden over de te volgen strategie.

Dag 2, Oosterschelde

Roggenplaat en Oliegeultje

Na de sluis was er gelijk het vraagstuk van de betonhaven. Nog nooit geweest, donker stroomuitdagingen en Breskens nog vers in het geheugen. Nee, we gaan direct door naar het Oliegeultje. Dat is al spannend genoeg met 1,90 diepgang en onbekend vaarwater. Ook op de Oosterschelde blijken toch verrassend veel tonnen niet verlicht te zijn. Maar de Geul van de Roggenplaat was wel heel donker. Weer gaf de schijnwerper uitkomst. We blijken weer net achter de Prince of Tides aan te varen. Vol gas naar Burghsluis.

Burghsluis

In het donker bijna op de pier geklapt. Op zoek naar de haveningang blijkt het lichtje op de pier heel slecht zichtbaar. Gelukkig net op tijd de schijnwerper aangezet en ons rot geschrokken. Hooguit 4m van de dijk af, reflexruk aan het roer en met hooguit 2m speling tussen boeg en de pier draaien we een stormrondje. Pfff, dit is pas dag 2, hoe gaat dit verder?

Zierikzee,

We gaan nog steeds achter de Prince of Tides aan. Kruisend is de Watertuin snel. Maar was het nou zeilen of niet in het kanaal van Zierikzee? We zeilen maar voor de zekerheid, er is genoeg wind. Dan komen we de Prince of Tides tegen op vol gas naar buiten. Motor dus! Weer wat geleerd. Achterstand is nu ruim 20 min.

Het rondje Vuilbaard loopt voorspoedig en de wind blijft goed doorstaan. Sal had nog zo gezegd dat het rondje compleet moest zijn, dus we varen echt door tot de laatste ton.

Colijnsplaat

Colijnsplaat was ook nog bezeild en de ingang bij laagwater is goed te doen. Maar de haven blijkt met 1,9 diepgang echt een uitdaging. De eerste steiger bleek te ondiep, door naar de tweede. Dat paste. Weer zagen we de Prince of Tides voor ons langs schieten, zomaar onder de brug door. Er achteraan met een achterstand van 15 min? Dat was de schipper te gortig. Volgend jaar toch maar eens de doorvaarthoogte exact meten. Dus door de open brug naar Kats en naar Goesche Sas. Gelukkig was onderweg nog iemand zo scherp dat Zandkreek niet de Goesche Sas is. De stroming blijft gunstig en we zeilen op ons gemak door.

Tholen

Wordt het Tholen of de Zilverput? Weer missen we de ervaring of de plaat op zeil goed te halen is. Het wordt Tholen, want ook de wind valt weg en stroming gaat verkeerd staan als we niet op tijd zijn. Zelfs Yerseke slaan we over. Bij de sluis is inderdaad de wind bijna weg. Met moeite halen we de pieren van de sluis. De sluis door en met weinig wind naar Tholen. Weer zien we de Prince of Tides liggen, al weer op de terugweg. De achterstand wordt steeds groter en nu al zeker 1,5 uur. Nog nooit waren we in de haven van Tholen geweest en wat blijkt bij het tegenkomen van de d'n Oetel, je mag door het kanaal motoren. Wij hebben braaf gezeild en gekruist in het geul van 2 bootlengtes breed. Man, hadden we dat eerder geweten. Weer de sluis door en we gaan richting de Dortsman, makkie met 1 kn wind en 1,5 kn stroom mee. Wel op tijd inprikken want dat bleek niet makkelijk. De tweede poging was raak. Stavenisse gaat niet meer lukken met onze diepgang, dat was ook duidelijk. De Keeten was weer mooi zeilen in de avondschemering, daar doen we het dus voor.

Dag 3, Hollands Diep, Volkerak, Grevelingen

Oude Tonge

De Krammer was deze keer een uitdaging. Solo, in het donker zeilen zonder wind bij laag water, dat is echt anders dan al die andere keren met het motortje. En wat zijn die pieren 's nachts groot en gevaarlijk. Uiteindelijk zijn we met een beetje vloedstroom naar binnen gedreven. We leren bij.

Op weg naar Oude Tonge weten we al dat de haven ondiep is, maar de Watertuin is er eerder geweest. Tonnetjes zoeken met de lamp lukt ook steeds beter. Direct na de keersluis doet de motor raar. We roepen allebei tegelijk; wier in de schroef. Achteruitslaan en doorvaren. Tom staat voorop om de geul te verlichten. We varen langzaam en lopen regelmatig door de blubber. Op de weg terug varen we wat harder en dat gaat beter. Alleen het werveld nog overleven. Weer een vliegende start en we halen net de eerste paar tonnen scherp aan de wind. De Heen slaan we maar even over deze nacht.

Numansdorp

Een rustige tocht naar Numansdorp als het weer licht wordt. De haven in en 10 minuten tellen is bijna routine. We varen door naar Strijensas voor de laatste verplichte opdracht. Daarna wordt het punten pakken.

Strijensas

Aiaiai, wat een simpel tochtje zou moeten zijn, wordt een geduldspelletje. Gennaker op met 3mm schoten en dan 4 uur lang met snelheden van 0,3 en 0,01kn doorzeilen. Waar is de wind? Links en rechts worden we voorbij gelopen door motorzeilers met een meewarige blik. Tja, het gaat niet hard maar we komen er met een heel klein beetje stroom. We houden de gennaker vol in de weinige zuchtjes wind. In de haven eerste maar eens uitgebreid koffiedrinken en wachten op de voorspelde wind voor de terugtocht. Een rondje naar Rhooen zien we niet meer zitten. De terugtocht naar Vlissingen wordt al spannend zonder wind en ons voornaamste doel is toch om reglementair te finishen.

De Heen

Bij de Heen waren we ook nog niet eerder geweest. Wat een leuke plek. We komen 2 andere deelnemers tegen. Ook zij besluiten dat er tijd genoeg is om Bruinisse te halen voor de verplichte nachtrust. Het wordt gezamenlijk kruisen naar de Krammer. De Watertuin bewijst weer de aan de windse kwaliteiten.

De Krammer, wat een giller! Onze masttop wordt vastgehouden en de vraag komt naar beneden of het allemaal goed gaat. De sluismeester blijkt een oud-deelnemer en begint een mooi gesprek met ons drieën. De niet-deelnemer in de sluis is ook zeer geïnteresseerd in alle belevenissen en vraagt uit belangstelling waar de tocht naar toe gaat. "Vlissingen" roepen we. Ah, en waar zijn jullie dan gestart? "Vlissingen" ! roepen we in koor. Nog nooit zo snel geschut.

Bruinisse

Met weer een vliegende start komen we 20.00 aan. Wat gaan we doen met de extra 2 uur? Herkingen en Bommenede zijn riskant zonder wind. We besluiten lekker te gaan eten en te slapen, heel diep slapen.

Dag 4 De Grevelingen

Bruinisse

Een thuiswedstrijd voor de Watertuin, alleen heel weinig wind. Wel gek dat je nog 2 dagen moet varen en dan opnieuw een dag om weer op dezelfde plek in de thuishaven te komen. We lopen gelijk

op met de Tramontana, allebei gennaker/spi op om vaart te maken. De haven van Middelpaat is nog ver.

Middelpaat

We zijn er bijna, nog 1 tonnetje en de motor kan aan. Maar toch niet goed op de kaart gekeken en weer vastgelopen. Wat een stomme fout. Geen andere optie dan de motor aan en een stukje achteruit. Zeilen weer uit en opnieuw een poging tussen de pieren te komen. We leggen aan bij een grote duitse Hallberg Rassy. "Wieso 10 minuten?" is de vraag. Na wat tekst en uitleg van ons was de schipper wel geïnteresseerd en zou de duotocht website eens bekijken.

Ouddorp is nog mooi bezeild en we komen ook nog goed weg, maar dan..waar is de wind? Midden in een wedstrijdveld van Ouddorp valt de wind volledig weg. Nu echt 0kn op alle tellers. Zouden wij er ook aan moeten geloven en 6 ton polyester in beweging moeten krijgen met roeien? Na een tijdje dobberen in het zonnetje wordt duidelijk dat we iets moeten doen. Slapen is geen optie dus we bedenken een vaarboom met een peddel en de spiboom. Wrikken blijkt niet genoeg om de boot in beweging te krijgen. Dan maar eenzijdig roeien vanuit de achterpreekstoel. Dat werkt! Na heel veel slagen komt de massa in beweging en de teller staat op 0,5kn. Wauw! Wat is dit zwaar, we wisselen elkaar af en we halen met vereende krachten zelfs 1,0kn. Na een uur zijn we doodop en krijgen we gelukkig een zuchtje wind. Een zuchtje.... en toch loopt de teller gelijk naar 2kn. Wat een kracht.

Bommenede

Tevreden leggen vast aan de Bruinvis van RWS. Er is weer wind en de RWS collega's vinden het vast niet erg. Tom gaat windvelden jagen en we spoeden ons terug naar Bruinisse. De thuishaven Herkingen is net wel net niet een optie, maar we besluiten voor de zekerheid te gaan, snel door naar het Veerse meer. Het toplichtje van de Tramontana is heel ver weg nog te zien op de Grevelingen.

Dag 5 Veerse meer en finish

De laatste nacht komen we goed door, de stroom op de Oosterschelde valt precies gunstig en met bijna doortijd bij de Zeelandbrug gaan we naar de Zandkreeksluizen. Laagwater en wat maken die vogels een kabaal. We drijven de sluis in als enige boot. Het Veerse meer is weer een spelletje van lichtjes zoeken en weinig wind. Rondje Zandkreekplaat is met de gennaker te doen en ook terug gaat goed. Weer een paar punten gescoord. Door naar de volgende uitdaging.

Oranjeplaat

Dit is erg onbekend en erg donker. Een geul van 1,5 bootlengte breed en kruisen? We besluiten dat het moet om toch de punten te pakken. Haarscherp aan de wind er in en bam, weer vastgelopen. Dit keer is er nog wat wind om de punt om te kunnen gooien. Maar voordat het roer kan reageren liggen we lagerwal vast. Onmogelijk, maar dan pakt Tom de spiboom en gaat prikken. We komen los en sukkelen met kleine zuchtjes wind tussen de tonnetjes door. Pfff.. gauw de 10 minuten aftellen en de gennaker klaar maken. Het wordt weer licht. Op weg naar buiten zien we de Nickel ook een poging wagen. “Of het te doen is?” horen we vragen. “Ja hoor, makkie”.

Kamperland

Rustig zeilend berekenen we dat we tijd genoeg hebben en dus is Kamperland nog goed te doen. Het vaarwater langs Kamperland lijkt ons wat te veel. De haven verloopt soepel en we kijken elkaar aan. Klaar? Ja, op naar de sluis. Achteraf blijkt dat we wel het rondje Schutteplaat vergeten waren op de kaart te markeren. Stom stom.

Bij de sluis terug verzamelen zich 4 andere deelnemers voor de tocht naar Vlissingen. Tom is gaan slapen, doodmoe.

Vlissingen

Gehaald, we hebben de finish gehaald binnen de gestelde tijd. Weliswaar 2 uur te vroeg, maar toch. We zijn tevreden. Nu snel een douche pakken en klaar maken voor de avondmaaltijd en de verhalen van de andere deelnemers. En natuurlijk de spanning van de uitslagen.....

